

1972-01-01

สถาปัตยกรรม

พรานชัย ศรีชัย

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

ศรีชัย, พรานชัย (1972) "สถาปัตยกรรม," *Journal of Social Sciences*: Vol. 9: Iss. 1, Article 14.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss/vol9/iss1/14>

This Book Review is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Social Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

Chulalongkorn Journal Online

Office of Academic Resources

Chulalongkorn University

Article Information:

To cite this document: ฟรานซิส คริปส์. (1972). สภาพิอิสลาม.
Faculty of Political Science (JSS), 9(1), 141-142.

Date received:

Date revised:

Date accepted:

License and Terms:

This is an Open Access article under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). Please note that the reuse, redistribution and reproduction in particular requires that the authors and source are credited.

ฟรานซิส คริปส์ **สภาพอิสาน** แปลโดย “ตุลจันทร์” พระนคร : สำนักพิมพ์ศึกษา
สยาม พ.ศ. 2514

สภาพอิสาน แม้ว่าจะไม่เป็น ตำราทาง วิชาการ โดยตรงแต่ก็มีคุณค่า ทาง วิชาการ โดยให้เกร็ดความรู้ ความเข้าใจถึงวัฒนธรรมและปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของคนไทยใน อีสาน ซึ่งคริปส์ได้บรรยายไว้และแปลโดย “ตุลจันทร์” ได้อย่างน่าอ่าน ผู้วิจารณ์เห็นว่า หนังสือเล่มนี้ควรจะได้ได้รับความสนใจจากนักวิชาการและบุคคลทั่วไปที่สนใจต่อความเป็นอยู่ของ คนไทยที่อาศัย อยู่ใน อีกส่วนหนึ่งที่ทุกกันการของ ประเทศ **สภาพอิสาน** นี้ เคยได้ทยอยลงใน **วิทยาสาร** มาแล้ว และได้รับความสนใจมาก.

คริปส์ได้เสนอข้อเท็จจริงบางอย่างเกี่ยวกับภาคอิสาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัด มหาสารคามและจังหวัดอื่น ๆ ที่ใกล้เคียง ที่เขาได้มีโอกาสเข้าไปศึกษาสังเกต และบันทึก ความเป็นอยู่ของคนไทยในชนบท สิ่งที่สะดุดใจและประทับใจมากก็คือความยากจน ความกันการ และปัญหาในการทำมาหากินของคนในภาคอิสาน ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้ได้ทราบกันดีอยู่แล้ว จากข่าวหนังสือพิมพ์ และสื่อสารมวลชนอื่น ๆ แต่คริปส์เล่าสภาพดังกล่าวโดยอาศัยเหตุการณ์ ต่างๆ โดยไม่มีวัตถุประสงค์จะอ้างอิงอะไร แต่ผู้อ่านก็พอจะเข้าใจปัญหาทั้งหมดได้อย่างถ่องแท้ เหมือนกับว่าได้เข้าไปเห็นมาด้วยตาของตนเอง.

ภาพพจน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือเล่มนี้ก็คือ ความรู้สึกของคนในภาคอิสานที่มีต่อ กรุงเทพฯ ฯ คริปส์ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า เขาได้นำภาพยนตร์เข้าไปฉายแสดงที่กรมบ้านช่อง อันหรรษาใหญ่โตของกรุงเทพมหานคร แต่ปฏิกิริยาจากชาวบ้านผู้ชมก็คือ คำว่า “ช่วย” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชาวอิสานนั้นไม่สามารถจะยินดีต่อความก้าวหน้าของพระนครได้ในขณะที่ ท้องถิ่นอิสานยังคงจมปลักอยู่ในวัฏจักรแห่งความยากจน ปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งต่อการ เกษตรกรรมในแถบนั้นก็คือการคมนาคมและตลาด คริปส์ได้เล่าให้ฟังถึงกลิกรผู้หนึ่ง ซึ่ง สำเร็จจากโรงเรียนเกษตรกรที่ร้อยเอ็ดว่า ได้พยายามใช้วิชาความรู้ที่ร่ำเรียนมาให้เป็นประโยชน์ แต่การคมนาคมและตลาดไม่อำนวย เช่นปลูกแตงโมได้ผลดีมาก ไม่มีอุปสรรคอะไร แต่ไม่ สามารถนำไปขายในเมืองได้ เพราะถ้าบรรทุกรถไปตามถนนที่อยู่ในสภาพที่เลวมากไม่ทันถึงตลาด แตงโมก็แตกหมด ในที่สุดกลิกรผู้นั้นก็ต้องลงเอยด้วยการทำนาเหมือนกับคนอื่น ๆ อีก

ปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่งที่ผู้วิจารณ์เองก็เคยมีประสบการณ์มาในขณะที่รับราชการอยู่ต่างจังหวัดก็คือ ปัญหาการขาดที่เรียนของเด็ก กรณีของคริสก็มียกขณคล้อยกับผู้วิจารณ์เคยประสบมาคือ ชาวบ้านต้องใช้ศาลาเล็ก ๆ เป็นห้องเรียน พื้นห้องปกคลุมไปด้วยใบไม้และฝุ่นทราย หลังคามุงแฝกเต็มไปด้วยช่องโหว่ ถ้าฝนตกก็ต้องงัดการเรียนชั่วคราว ครูประจำโรงเรียนก็มีเพียง 2 คน แต่ต้องหันกลับมาพิจารณากรุงเทพ ฯ คุณสถานอาบอบนวดไนท์คลับและโรงแรมที่ไม่มีคนอยู่ ความมั่งมีของคนบางสกุล แล้วจะไม่ให้ชาวอีสานร้องว่า “ช่วย” ได้อย่างไร

อย่างไรก็ตาม คริสได้ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นระหว่างศาสนากับการดำเนินชีวิตประจำวัน ตลอดจนความเชื่อถือ การปล่อยโคมไฟและโคมลม และสิ่งอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันอีกมากมาย เนื่องจากว่าการบรรยายถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นการบันทึกตามเนื้อหาที่มันเกิดขึ้นจริงไม่ได้หยาบย้อมมาพิจารณาวิเคราะห์ ผู้ที่อ่านจะเข้าใจถึงเหตุผลและผลของเหตุการณ์และพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้โดยไม่ต้องมีผู้โคม่าชี้แจงให้เห็น .

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์